

כל הגן לבש לבן

כתבה: אפרת סביר צילום: אלון מצקין

תעצמו לרגע את העיניים ותדמיינו שדות מוריקים, טרקטורים צבעוניים וססגוניים חורשים בשדות וערימות של חציר מסודרות ריבועים ריבועים בסדר מופתי. תדמיינו ילדים ובני עשרה לבושים בלבן, מרביתם יחפים. ילדות קטנות עם צמות קלועות ופרחים בשיער, ילדים עם זרים וכולם משחקים ורצים, שרים ורוקדים. הזאטוטים שבחבורה מלטפים עגל בן יומו ואחרים קופצים ומלהטים על ערימות שיבולים ותילים של כותנה. אוטופיה, הרבה חופש ואושר עילאי, אלה הזכרונות הפרטיים שלי משבועות.

בתור ילדה חיקיתי כל כך לחג הזה, בו אלבש שמלה לבנה, אתקשט בזרים וניסע לקיבוץ. כי שם בקיבוץ הכל היה אפשרי. ושם, בין ערימות החציר, הטרקטורים המקושטים וכן, גם העגלים המבוהלים, בין הפריחה הצבעונית של האביב, הברושים הגבוהים שעליהם מתבדרים ברוח והדשא המבלבל, עמדתי בשמלה הלבנה שלי ולא שאלתי למה. הפה היה עסוק מידי באכילת אין סוף שלגונים. מחלב כמובן. בעוד אני, העירונית, הייתי עסוקה בהתרוצצות אחרי בעלי החיים ובמרדף אחר טרקטורים קולניים במיוחד.

גם בהוד השרון של פעם, עוד לפני שהיתה עיר יאפית כפי שהיא היום, ידעו לחגוג את חג הביכורים באווירה כפרית וחמה. על הזכרונות מאז מספרת אביבה, 52, מוותיקי נוה נאמן: "פה בנוה נאמן, חווינו חיים קהילתיים מגוונים ובמובנים רבים היתה תחושה של קיבוץ." היא נזכרת "בשבועות זה היה מורגש באופן מיוחד. היינו כולנו לובשים לבן, רצים בשטחים הפתוחים הרבים שעוד היו כאן ונוסעים הלך ושוב על הטרקטורים. גם הסוסים בשבועות קיבלו חופש מעבודות החקלאות והשתתפו בשמחה והנערים והנערות הגדולים יותר היו משחקים במלחמות מים ומשפריצים לכל עבר. הבנות שלי, בגיל מאוד צעיר עוד הספיקו להשתתף בחגיגות השבועות אבל הן היו קטנות יחסית כשפסקו החגיגות ואני בספק אם הן עוד

זוכרות מזה משהו". כחג המגיע קצת אחרי ימי הזיכרון הלא פשוטים והזיקוקים של יום העמצאות, פיפס אחרי המדורות של ל"ג בעומר, בואך, כמעט, החופש הגדול, כאחד משלושת הרגלים ובכלל כחג חקלאי בו שמחים החלוצים בפרי ארצם ועמלם, אפשר היה לצפות להמשך החגיגות בקול תרועה רסה ולמגוון הפעילויות כפי שהן זכורות לטובה מהתקופה ההיא. בפועל, בשנים האחרונות, מגיע החג בקול ענות חלושה. השקט והענווה מחליפים את רעש הטרקטורים, הצניעות והסימליות מחליפות את ההיללות ונישאר הלבן. הלבן הבוהק ואיתו

"היינו כולנו לובשים לבן, רצים בשטחים הפתוחים הרבים שעוד היו כאן ונוסעים הלך ושוב על הטרקטורים. גם הסוסים בשבועות קיבלו חופש מעבודות החקלאות והשתתפו בשמחה והנערים והנערות הגדולים יותר היו משחקים במלחמות מים ומשפריצים לכל עבר"

מסורת מתוקה וארוכת שנים של גבינות, חלב ומוצריו והרבה מים. בשני העשורים האחרונים השתנו מאוד פני הקיבוץ בארץ וכתוצאה מהשינויים האלה השתנה גם אופי החגיגות. חלק מהשינויים נובע, ללא ספק, מהפרטת חלק גדול מהקיבוצים ומהתברגנותם, דבר שהפך את החגיגות לסמליות יותר ולמסוחרות הרבה יותר. את טקסי הביכורים והתהלוכות החגיגיות עם הניחוח החקלאי, החליף ההפינג בקניונים ואת העגלים הצעירים, החליפו פינות הליטוף הרבות שעושות ביום הזה פעילויות יצירה מוגברות ברוח החג ובמחירים

הגונים בצידי. צביקה (63) מאחד הישובים באיזור וקיבוצניק לשעבר מסכם: " בתור ילד וגם בתור אב לילדים קטנים אני זוכר חגיגות שמחות במיוחד שהיינו נערכים אליהם שבועות מראש: מכינים מופעים, מסייעים בהכנת התפאורה ובקישוט שלי הביכורים והטרקטורים וביום עצמו החגיגה היתה מגיעה לשיאה והיה אפשר להרגיש את השמחה באוויר. כבר למעלה מעשור שהחגיגות שכחו וקצת חבל לי שהנכדים שלי כבר לא יכירו את חגיגת שבועות המסורתית, אבל הם כן מכירים מבחר ענק של מעדנים ומוצרי חלב ופיתוחים טכנולוגיים שיש

היום ושפעם יכולנו רק לחלום עליהם". ואכן, השיוך הגורף והחד משמעי הזה של שבועות כחג החלב ומוצרי הגבינה ממשיך לתת את אותותיו. בכל מגזין, עיתון או אתר באנטרנט מפרסמים מתכונים ייחודיים לעוגות גבינה, בלינצ'סים ומיני מטעמים על טהרת החלב. מחלבות רבות ברחבי הארץ, עורכות סיורים, הדמיות חליבה ופינות הליטוף מאיצות את פעילותן לכבוד החג. גם אירועי שמחת החלב שנחגגו לא מזמן ולהן זו השנה השביעית, גודשים את ארצנו לאורכה ולרוחבה ומאפשרים במשך רוב

ימות השנה ובפרט בשבועות, להנות מהפינג, פעילויות, סדנאות וארועים אך בשבועות כמו בשבועות, כל ההפינג הזה מקבל משנה תוקף והופך לאירוע לבנבן, פר אקסלנס. עיקר החגיגה בעיר ובמרבית הקיבוצים, מסתכם כיום בתהלוכה קטנה או באירוע מוזיקלי כזה או אחר לציון החג. המקומות שעדיין נותרים לחג את הכבוד הראוי לו הם גני הילדים ובתי הספר, שם ברוח החג, עוד מגיעים בלבן, מתקשטים בזרים ומביאים טנא פרחוני עם פרי, ירק, שוקו בשקית ולחמניה, כמיטב המסורת.

אמנם מאז שהחלב הניח ליד פתח הדלת את בקבוקי החלב והאוטו הירוק של תנובה היה עושה דרכו מבית לבית כדי לספק חלב לכל דורש עברנו ככרת דרך, דברים השתנו באופן גורף וכך גם החגיגות עצמן אך רוח החג עוד חיה ובוטטת

ואלה רק מקצת הפעילויות שצפויות לנו בחג הקרוב:

החווה בגני יהושוע בת"א מרימה אירוע ברוח החג ובו מגוון פעילויות יצירה, סדנאות להכנת גבינות וצמר, התנסות בגז, תהלוכת ביקורים ועוד מגוון הפתעות. **בקיבוץ מעברות** מתקיים בחג פסטיבל הבירה 2011 (בימים חמישי ושישי ה- 10.6-9 במדשאה של מסעדת "בית היין"). במסגרת הפסטיבל שמתקיים זו השנה ה-11 תתקיים חגיגת בירה לציון פתיחת עונת הקיץ ומובטח כי

הבירה תשפך כיון. עוד יהיו טעימות של בירות, דוכני אוכל והגרלות נושאות פרסים ולחובבי הקולינריה תהיה עמדת בישול בירה.

בכפר הס, בית חירות ובמושבים נוספים באיזור מציינים את החג בהופעות מקומיות ברחבות מרכזיות ביישוב ובתהלוכות של עגלות עם ביקורים, בחלק מהמושבים עורכים פיקניק גדול ומרובה משתתפים.

במועצה האיזורית דרום השרון בנוה ירק, כמו בכל שנה, צפוי גם השנה להיות הפינג גדול ובו הפעלות יצירה לילדים, הופעות רחוב, מתנפחים למיניהם ובשנים קודמות הפתיעו עם תערוכת טרקטורים מכובדת שאולי תפתיע גם הפעם.

"פסטיבל פשוט" הוא עוד אחד מהפסטיבלים העסיסיים של אשרם במדבר ומתקיים השנה בשבועות. מדובר בחגיגה שבטית נטולת בגדים, של מודעות, הרמוניה והתמזגות עם הטבע.

מרכז המבקרים של תנובה במפעל באלון התבור פותח את שערו בחג ומסביר: "החלב מסמל את הנתינה של הגדול לקטן, של

אם לילדיה, כפי שהתורה היא מתנה של ה' לעמו". את הביקורים יש לתאם כמובן, מראש.

באבו קייאק שבפארק הירדן ולכבוד החג, יקבלו ילדים ששם קשור במים (ים, אגם, גל, אדווה, מעין, אלמוג ועוד) כרטיס חינם לשייט אך מתנים זאת בקניית כרטיס אחד לפחות במחיר מלא.

במועצה האיזורית בנימינה וגבעת עדה, בשדות שבין המושבות, עורכים כמידי שנה וכמיטב המסורת, מסיבה ברוח חקלאית. טרקטורים ידגישו את תהליך הקציר של התבואה ועל הבמה יהיו הופעות ומוזיקה טובה.

ביישוב עין הוד יתקיים בתאריכים 8-11 ביוני, פסטיבל מאסטר. מדובר בעשרות מופעי מחול וקונצרטים והייחוד שבהם הוא השילוב בין מוזיקאים ישראלים מהשורה הראשונה לצד יוצרים בתחילת דרכם.

בקיניון איילון יתקיים ב-7.6 יריד ביכורים חגיגי ובו מתחם יינות, גבינות משובחות, מתחם ישיבה, גאדג'טים למטבח, קישים ועוד.